

מסורת הש"ס

הגזול ומאכיל פרק עשירי בבא קמא

ק"ו.

עין משפט
נר מצוה

קד א ב מ"י פ"ו מהל' חובל ומזיק ה"ל א ב פתג פשין ע טו"ש ח"מ ק"ה שפה פ"ה א: ק"ה ג מ"י פ"ג מהל' גניבה ה"ל ב: ק"ד ד ה"ו מ"י פ"ח מהל' חובל ומזיק ה"ל ג ד ופ"ח בהשגות ומ"מ פתג פשין ע טו"ש ח"מ ס"י שפת פ"ה ג: ק"ד ו מ"י שס הלכה ה טו"ש שס פ"ה ה: ק"ה ח מ"י שס ה"ל י טו"ש שס פ"ה י:

מוסף רש"י

משעת הגבהה. פל מנה נחלו (ג"פ"ו ב"ב). לפירגנא. ממונה על מלך (ב"מ ג"ז). מרדכי. ה"ל חליטה בלשון מרדכי וכן מפורש בשפירא ד"ר ה"ל נאון (ג"פ"ו ב"ב). דכספא. ש"ח עפ"פ מלך א"ל פ"ה ומגביהן במחלוקת דכספא (תוס').

(א) גיטין נ"ג. ע"פ. (ב) (שבת קד: וי"ד). (ג) גיטין נ"ג. וי"ש חזק"י ד"ה בראשונה וי"ש מנחות נ"ח: ד"ה וי"ד ודע דכספא דגטין פ"ג מ"י כ"ט דלמ"ה ה"ל. (ד) מנחות נ"ג. (ה) גיטין נ"ג. (ו) גיטין נ"ג. (ז) גיטין נ"ג. (ח) גיטין נ"ג. (ט) גיטין נ"ג. (י) גיטין נ"ג. (יא) גיטין נ"ג. (יב) גיטין נ"ג. (יג) גיטין נ"ג. (יד) גיטין נ"ג. (טו) גיטין נ"ג. (טז) גיטין נ"ג. (יז) גיטין נ"ג. (יח) גיטין נ"ג. (יט) גיטין נ"ג. (כ) גיטין נ"ג. (כא) גיטין נ"ג. (כב) גיטין נ"ג. (כג) גיטין נ"ג. (כד) גיטין נ"ג. (כה) גיטין נ"ג. (כו) גיטין נ"ג. (כז) גיטין נ"ג. (כח) גיטין נ"ג. (כט) גיטין נ"ג. (ל) גיטין נ"ג.

תורה אור השלם

ו. גי' קל"ט שבו בראש כל חצות בראש מקדש המלאים חמ"ח ו' גזרת אלהים:

ישיעיה נ"א כ

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עקירה וי"ו משה שנת ומעשה קריעה בל"ח כחלד ולא אמרין משעת קריעה חייב:

גליון הש"ס

גמ' ד"קא גמ' דקריג' וי"ש ב"ר פ"ו וי"ד ד"ה י"ג:

לעני רש"י

חזקוני (ספרי). ש"ח.

אי דינא. הוא שמסור יסלם: גמרינן. מהאי מעשה דרב נחמן לשאר גרמי דזוקין דעלמא: ואי קנסא. הוא דקנסיה רב נחמן משום דרגיל היה בכך לא גמרינן מיניה: ספספא. סהרומי של חבירו או מנסך ינו של חבירו לע"ז דלע"ג דקמיה מנה ואין הזיקו יכר משלם: טלא חזרו לא. היינו גמרי' מדמע ממנסך: ספספא. ערב חולין בתרומה דהפסית דמי חולין דלא חזו מהשמה אלא להמכר להניס: להפסד מרובה. מטמא תרומה הפסד מרובה הוא דמו לא חזיא לנכילה. מדמע הפסד מועט הוא דהא מוזקין להניס דמי תרומה: אף סמנסך (פ"ו) לא חזרו לא. גמרינן מנסך אע"ג דהפסדו מרובה מדמע ומטמא דהפסדו מועט לגבי מנסך: ודק מן. בשבת: עקירם לורד כנסה. דמין דבין עקירה להנחה קרע נמלא מעשה שנת ומעשה (א) עקירה בל"ח כחלד ולא אמרינן משעת עקירה חייב ממון ומתחייב נפשו לא הוי עד שנת מנה חזק. והכל נמי הגבהה יין לורד יוסון הוא ומשולטין וחייב מיתה דע"ז בל"ח כחלד: לבי אביו. מקום: נשא ונסן ביד חייב. דהיל' עמנו נחמון חבירו: מעמנו. כלא אונס: דרי ואמטי. ש"ח והולך עמנו לבית המלך: ס"פ. דאס נשא ונסן ביד חייב: סיכא דלא אוקמינא. העובדי כוכבים על הממון מעיקרא ע"י האונס אלא הלך ונטל ונטל להם אכל הכל דלוקמיניה על היין קליה וזהויה שעתא פטור כי אמטי מו דידהו אמטי: פקיע. קשר: חייב. אע"ג דקאי עכ"ס ע"ג הממון הוהיל ונשא ונסן ביד חייב: בסרי עיבדי נפדא. עכ"ס מלך זה והעמיר מלך זה דלי לא יכניה נהליה לא מני אנס למשקליה: שופא. מכמורת לגיס או לחית: לקופים. לזאריה. שנה מפרקתו: טול. מיה והוא שור הכר דמתתרגס (דכ"ה ד) טול וזמר מורכבא שור שור בלא יער: אין מרחמין עליו. וספרי ענדת דקטלמיה: מסיים מסיכא דיומא לרבנן. היה מחזר ושונה להם מה שדרש רבי יוחנן אותו היום לפי שר"ל חסס גדול היה ולאחר ששמעו כולן מפי הכר חזר ומכוונה נידס: כדרא קמא. שבע שורות תלמידים יושבים לפניו וזו לפניו מו: ביספרקי. תפ"ד בלע"ז: מפרחי גביה. גבות עיניו גדולים ומנסך עיניו: פריטא ספספא. נקרה שפתו על ידי מכה: דלדא

לאו משום דקנס הוא. והא דמעיקרא לא גזרו על זה כמו על זה למאי דלא מסיק אדעתיה השתא טעמא דהפסד מועט איכא למימר דמעשה חירע נמטמא ונמנסך לך גזרו עליהם בשעת מעשה: כ"ו שפ"ג ביד עובדי כוכבים אין מרחמים ע"יו. כלומר שפיר מיקרי מסור שדבר ברור הוא שיקמו מאלה שחללו: השתא יונו יניחו ב"ו. קשה לר"י דכפ"ז דגיטין (דף טז: וס"ח. ד"ה ה"א) אמר רבה בר בר חנה חלש על לגביה כ"ו אמר רחמנא לו עטוף וכו' ופריך למימרא דרומאי מעלי מפרסאי אלא משמע שאל עדיין היו פרסיים ככלל ולכאורה משמע שאותו מעשה היה אחר מעשה שנכחן ואור"י שהשנים והפסדים היו משמשים וכו' פפמים מפרסיים ופעמים מיוונים: דילמן

מקנסא לא מעיקרא סברי כרבי אבין ולכסוף סברי כרבי ירמיה מעיקרא סברי כרבי אבין דאמר רבי אבין יורק חץ מתחילת ארבע ולכסוף ארבע ולכסוף ארבע וקריע שיראין בהליכתו פטור שריר עקירה צורך הנחה היא ומתחייב בנפשו ולכסוף סברי כ"ו ירמיה דא"ר ירמיה משעת הגבהה קנייה איתייב ליה ממון מתחייב בנפשו לא הוי עד שעת ניסוך רב הונא בר יהודה אקילע לבי אביו אתא לקמיה דרבא א"ל כלום מעשה בא לידך א"ל ישראל שאנסוהו עובדי כוכבים והראה ממון חבירו בא לידך וחייבתו א"ל אהרן עובדא למריה דתניא ישראל שאנסוהו עובדי כוכבים והראה ממון חבירו פטור ואם נטל ונתן ביד חייב אמר רבה דאם הראה מעצמו כנשא ונסן ביד דמי ההוא גברא דאנסוהו עובדי כוכבים ואחוי אחמרא דרב מרי בריה דרב פנחס בריה דרב חסדא א"ל דרי ואמטי בהרן דרא ואמטי בהדיהו אתא לקמיה דרב אשי פטריניה א"ל רבנן לרב אשי והתניא אם נשא ונסן ביד חייב א"ל הני מילי היכא דלא אוקמיה עילוייה מעיקרא אבל היכא דאוקמיה עילוייה מעיקרא מיקלי קלייה איתייב רבי אבהו לרב אשי אמר לו אנס הושיט לי פקיע עמיר זה או אשכול ענבים זה והושיט לו חייב הכא במאי עסקין ב"ג דקאי בתרי עברי נהרא דיקא נמי דקתני הושיט ולא תני תן ש"מ: ההוא שותא דהוה מנצו עלה בי תרי האי אמר דידי הוא והאי אמר דידי הוא אול חד מנייהו ומסרה לפרהנגא דמלכא אמר אבוי יכול לומר אנא כי מסרי דידי מסרי א"ל רבא וכל כמיניה אלא אמר רבא ימשמתינן ליה עד דמייתי ליה וקאי בדינא ההוא גברא דהוה בעי אחווי אתייבא דחבריה אתא לקמיה דרב א"ל לא תחוי ולא תחוי א"ל מחוינא ומחוינא יתיב בר כהנא קמיה דרב שמטיה ילקועיה מיניה קרי רב עילוייה יבנד עולפו שכבו בראש כל חצות כתוא מכמר מה תוא זה כיון שנפל במכמר אין מרחמין עליו אף ממון של ישראל כיון שנפל ביד עובדי כוכבים אין מרחמין עליו א"ל רב כהנא עד האידינא הוה פרסאי דלא קפדי אשפיכות דמים והשתא איכא ייונאי דקפדו אשפיכות דמים ואמרי מרדכי קום סק לארעא דישאל וקביל עלך דלא תקשי לרבי יוחנן שבע שנים אויל אשכחיה לריש לקיש דיתבי וקא מסיים מתיבתא דיומא לרבנן אמר להו ריש לקיש היכא אמרו ליה אמאי אמר להו האי קושיא והאי קושיא והאי פירוקא והאי פירוקא אמרו ליה לריש לקיש אול ריש לקיש א"ל לרבי יוחנן ארי עלה מבבל לעיין מר במתיבתא דלמחר למחר אותבוה בדרא קמא קמיה דר' יוחנן אמר שמעתתא ולא אקשי שמעתתא ולא אקשי אנתתיה אחורי שבע דרי עד דאותביה בדרא בתרא א"ל רבי יוחנן לר"ש בן לקיש ארי שאמרת געשה שועל אמר יהא רעוא דהני שבע דרי להו חילוף שבע שנים דאמר לי רב קם אכרעיה א"ל נהדר מר ברישא אמר שמעתתא ואקשי אוקמיה בדרא קמא אמר שמעתתא ואקשי ר' יוחנן הוה יתיב אשבע בסתריק שלפי ליה דרא בסתראק מתותיה אמר שמעתתא ואקשי ליה עד דשלפי ליה כולוה בסתריק מתותיה עד דיתבי על ארעא רבי יוחנן גברא סבא הוה ומסרחי גביניה אמר להו דלו לי עיני ואחוייה דלו ליה במכחלתא דכספא הוא דפרטיה שפוטתיה סבר אחוך קמחייך ביה חלש דעתיה ונח נפשיה למחר אמר להו רבי יוחנן לרבנן חזיתו לבבלאה היכי עביד אמרו ליה דרכיה הכי על לגבי מערתא הוא דהוה דהרא

